

Ocena

osiągnięcia naukowego, o którym mowa w art. 219 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018r. pt. „Ocena stanu siatkówki, naczyńówki oraz nerwu wzrokowego u pacjentów po przebytej infekcji SARS-CoV-2”

oraz

dorobku naukowego, działalności dydaktycznej, organizacyjnej i popularyzującej naukę

dr n. med. Magdaleny Kal

w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki medyczne

Dr n. med. Magdalena Kal to absolwentka Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej w Lublinie. W 2010 roku została specjalistą w dziedzinie okulistyki. Od 2005 roku pracuje w Oddziale Okulistyki Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego w Kielcach, a od 2020 roku jako adiunkt Instytutu Nauk Medycznych Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach. W 2018 roku obroniła pracę doktorską pt. „Długoterminowa obserwacja otworów warstwowych plamki” pod kierunkiem prof. dr hab. med. Jerzego Mackiewicza.

Ocena dorobku naukowego

Cykl prac stanowiących osiągnięcie naukowe

Osiągnięcie naukowe pt. „Ocena stanu siatkówki, naczyńówki oraz nerwu wzrokowego u pacjentów po przebytej infekcji SARS-CoV-2” obejmuje cykl 5 prac oryginalnych i 1 pracy pogładowej o łącznym IF = 16,1 i punktacji MNiSW = 660. Habilitantka jest pierwszym autorem wszystkich z w/w prac, z bardzo dużym udziałem procentowym w każdej z nich. Prace są opublikowane w czasopiśmie zagranicznych, a dorobek łączny tych publikacji jest wystarczający.

W tym miejscu chciałabym poczynić małą uwagę, odnośnie kolejności przedstawienia prac. W rozdziale „4.2 Wykaz publikacji stanowiących podstawę osiągnięcia naukowego” autorka wymienia i krótko przedstawia wszystkie sześć publikacji, nadając im numery od 1 do 6. Najbardziej logicznym schematem do przedstawienia kolejności tych prac wydaje się rok ich

ukazywania się, czyli od najstarszej do najnowszej pracy, lub najpierw przedstawienie prac oryginalnych a na końcu pracy poglądowej. Żadna z tych zasad nie została tu zastosowana. Nie to jest jednak najważniejsze, ale fakt że w rozdziale „4.5.2 Szczegółowe omówienie wyników” autorka zmieniła schemat i niektórym publikacjom przypisała inne numery (vide publikacja 5 i 6). Żadna z tych prac nie została też dołączona do dokumentacji habilitantki, ani w wersji papierowej ani elektronicznej, choć to one przede wszystkim są przedmiotem oceny.

Omawiając cele naukowe i wyniki prac cyklu, habilitantka szczegółowo opisuje najważniejsze założenia oraz znaczenie kliniczne poszczególnych publikacji.

Głównym tematem pracy habilitacyjnej, wokół którego skupiają się publikacje w/w cyklu, jest ocena wpływu infekcji SARS-CoV-2 na struktury tylnego odcinka oka: siatkówkę, naczyniówkę i nerw wzrokowy przy użyciu optycznej koherentnej tomografii z opcją SS-OCT i OCTA-A. Cel główny pracy jest przedstawiony prawidłowo i logicznie. Cele szczegółowe, choć ambitne, są momentami zbyt ogólne lub nie korelują z celem nadrzędnym:

- cel 1 – ocena funkcji narządu wzroku..... (zbyt ogólne ujęcie celu)
- cel 2 i 3 – powielają się
- cel 4 – ocena ciśnienia wewnątrzgałkowego nie jest tematem cyklu
- cel 6 – ocena wpływu hipoksji, stanu zapalnego, zwiększonej krzepliwości..... – zbyt ogólne stwierdzenia, nie wiadomo dokładnie jakie parametry w/w stanów będą brane pod uwagę; w nauce należy być bardziej precyzyjnym
- cel 7 – ocena przydatności oceny parametrów.... – z tego sformułowania nie wynika w jaki sposób ta ocena przydatności ma zamiar być dokonana.

Bardziej sensownym jest przedstawienie mniejszej ilości, ale bardziej konkretnych i precyzyjnie sformułowanych celów, które będą jasne dla czytającego (np. cel 5).

W dalszej części habilitantka opisuje szczegółowo wyniki poszczególnych publikacji cyklu. Są to dobrze udokumentowane badania, które przeszły pozytywną naukową weryfikację w postaci międzynarodowych recenzji. Ciekawym elementem publikacji cyklu są merytoryczne dyskusje, gdzie autorka konfrontuje swoje wyniki z pracami innych autorów. Należy podkreślić, że habilitantka swobodnie porusza się w temacie wpływu SARS-CoV-2 na narząd wzroku, ma dużą wiedzę w tym zakresie, popartą doświadczeniem klinicznym, potrafi dojrzałe i krytycznie zmierzyć się z omawianymi zagadnieniami i skonfrontować je z dostępną wiedzą naukową.

W oparciu o wyniki swoich badań autorka formułuje 7 wniosków, do których mam niewielkie uwagi krytyczne.

- wniosek 1 – zbyt ogólny, trochę poza tematem, sformułowanie, że w badaniu okulistycznym nie wykazano zmian w tylnym odcinku przeczy dalszym wnioskom (OCT to też badanie okulistyczne); ten wniosek jest zbędny
- wniosek 2 jest *de facto* powtórzeniem wyników
- wnioski 3-5 – nie są przedstawione jasno i precyzyjnie, konstrukcja językowa zbyt złożona, piętrowa, nie wiadomo dokładnie co jest *clu* problemu (wniosek 4 – zdanie ma 6 linijek); niektóre sformułowania są powieleniem wyników; szczególnie wniosek 5 jest za długi i nie spełnia dokładnie kryteriów „wniosku”
- wniosek 6 – częściowo prezentuje wyniki i niepotrzebne wtrącenia, prawdziwym wnioskiem są trzy ostatnie linijki.

Podsumowując wnioski, przedstawione przez autorkę, są one za długie, nie są jasno sformułowane, w dużej części są powtórzeniem wyników i nie są klarownym odzwierciedleniem celów pracy. Dużo lepiej z wnioskami poradziła sobie autorka w poszczególnych pracach cyklu i te oryginalne publikacje były moim głównym przedmiotem odniesienia, na podstawie których pozytywnie oceniam dorobek naukowy tytułowego „osiągnięcia naukowego”. Doceniam pracę habilitantki i jej zespołu, jaka została włożona w opracowanie i przeprowadzenie badań. Oceniany cykl prac tworzy tematycznie spójną całość i jest oryginalnym wkładem Autora do wiedzy na temat zmian w siatkówce, naczyniówce i nerwie wzrokowym u pacjentów po przebytej infekcji wirusem COVID-19.

Pozostały dorobek naukowy

Pozostały dorobek naukowy habilitantki obejmuje 33 publikacje, w tym 15 prac oryginalnych, 6 opisów przypadku i 12 prac poglądowych, o łącznym IF = 57,204 oraz punktacji MNiSW = 2619. Liczba cytowań wg *Web of Science* wynosi 82, a wg *Scopus* – 72; Indeks Hirscha wynosi 6, wg *Web of Science* i wg *Scopus*.

Tematy zainteresowań badawczych pozostałego dorobku naukowego habilitantki są bardzo różne i obejmują m.in.: inne aspekty SARS-CoV-2, w tym wpływ szczepień, zastosowanie Swept-source OCT, zakażenia wirusem HCV, bezdech senny.

O aktywności naukowej habilitantki świadczy też jej czynny udział w konferencjach naukowych polskich i zagranicznych, gdzie prezentowała wyniki swoich badań. W swoim dorobku ma 9 zagranicznych i 8 krajowych doniesień zjazdowych. Jej cztery prace, zaprezentowane na forum krajowym, otrzymały wyróżnienia.

Jej aktywność naukowa obejmuje też ciekawe doświadczenia w ramach współpracy międzynarodowej, w tym odbyte staże kliniczne i naukowo-dydaktyczne w ośrodkach we Włoszech. W Polsce aktywnie rozwija współpracę naukowo-badawczą z Kliniką Chirurgii Siatkówki i Ciała Szklistego w Lublinie.

Ocena działalności dydaktycznej i popularyzatorskiej

W ramach działalności dydaktycznej dr n. med. Magdalena Kal jako nauczyciel akademicki prowadzi zajęcia, w tym wykłady, seminaria i ćwiczenia praktyczne, ze studentami polsko i anglojęzycznymi Wydziału Lekarskiego Instytutu Nauk Medycznych Uniwersytetu im. Jana Kochanowskiego w Kielcach.

Jako prelegent, dzieliła się swoją wiedzą z zakresu okulistyki na regionalnych konferencjach okulistycznych i reumatologicznych oraz promowała ją w Radio Kielce.

Dwukrotnie powołana na promotora pomocniczego w przewodzie doktorskim, w tym w jednym ukończonym w 2025 roku. Była i obecnie jest kierownikiem specjalizacji w dziedzinie okulistyki, łącznie 5 rezydentów.

Ocena działalności zawodowej i dorobku organizacyjnego

Dr n. med. Magdalena Kal jest dobrze wykształconym lekarzem specjalistą w dziedzinie okulistyki. Jej główny obszar zainteresowań obejmuje chirurgię okulistyczną (zaćmy, jaskry i odwarstwień siatkówki) oraz diagnostykę chorób siatkówki. Jest zapraszana do Radia Kielce, gdzie wypowiada się jako ceniony ekspert okulistyczny w swoim regionie.

Dorobek organizacyjny habilitantki obejmuje też działalność w pracach komitetów redakcyjnych i rad naukowych 8 czasopism zagranicznych o ugruntowanej renomie z listy Journal Citation Reports. Ma na swoim koncie 38 recenzji artykułów naukowych.

Jest członkiem towarzystw krajowych i międzynarodowych, w tym: PTO, Euretina, European Society of Retina Specialists.

Zainteresowania zawodowe i związana z tym działalność są spójne z aktywnością naukową habilitantki.

W swojej dodatkowej aktywności organizacyjnej i zawodowej, habilitantka pełni funkcję Audytora Wewnętrznego w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Kielcach oraz jest członkiem Zespołu ds. Świadczeń z Funduszu Kompensacyjnego Zdarzeń Medycznych przy Rzeczniku Praw Pacjenta. Ta druga aktywność wiąże się z regularnym pisaniem opinii na temat spraw zgłaszanych przez pacjentów jako zdarzenia medyczne w celu uzyskania odszkodowania.

Biorąc pod uwagę całość przedstawionego mi dorobku naukowego, zawodowego oraz działalności popularyzującej naukę, organizacyjnej i dydaktycznej stwierdzam, że dr n. med. Magdalena Kal jako kandydatka do stopnia doktora habilitowanego spełnia warunki określone w Art. 219 ust. 1-3 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tj. Dz. U. 2018 poz. 1668).

Wnoszę do Rady Doskonałości Naukowej Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach wniosek o dopuszczenie dr n. med. Magdaleny Kal do dalszych etapów przewodu habilitacyjnego.

Dr hab. n. med. Iwona Obuchowska

